

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
MICHAEL MALLIA**

Seduta tat-28 ta' Frar, 2008

Avviz Numru. 257/2002/1

D & S Lifts Limited

vs

**Joseph Farrugia li jopera kummercjament taht l-isem
A & F Developments**

Il-Qorti,

Rat l-avviz ipprezentat mis-socjeta' attrici fis-16 t'April 2002 fejn talbet lil din il-Qorti tikkundanna lill-konvenut illi jhallas l-ammont ta' erbat elef, sitt mija u hames liri Maltin (Lm4605) dovuti minnhom lis-socjeta' attrici D&S Lifts Limited skond il-kuntratt tat-12 ta' Ottubru 2000 ghall-fornitura u stallazzjoni ta' zewg (2) lifts.

Bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra ufficjali tal-31 ta' Jannar 2002, tal-mandat ta' sekwestru kawtelatorju li gie pprezentat kontestwalment ma' din il-kawza, u bl-inghaxijiet tat-tmienja fil-mija (8%) mit-30 ta' Novembru

Kopja Informali ta' Sentenza

2001 sal-pagament shih u finali kontra l-konvenut li gie ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-Nota ta' l-Eccezzjonijiet tal-konvenut fejn eccepixxa:

1. Illi in linea preliminari, l-konvenut mhux il-legittimu kontradittur stante li l-azzjoni attrici kellha ssir fil-konfront tas-socjeta' A&F Properties Development Ltd. Ghaldaqstant l-eccipjent ghandu jkun liberat mill-osservanza tal-gudizzju.

2. Bla pregudizzju, t-talba attrici ghandha tkun respinta stante li l-ammont mitlub mhux dovut, stante li s-socjeta' attrici ghada ma tterminatx ix-xoghol lilha kummissjonat, kif ukoll naqset milli tonera l-obbligi taghha skond il-ftehim.

3. Bla pregudizzju, t-talba attrici hija tempestiva stante li l-eccipjent sad-data tal-avviz ghadu lanqas biss ircieva l-fattura ghal hlas minghand is-socjeta' attrici.

4. Bla pregudizzju, t-talba attrici ghandha tigi michuda stante li s-socjeta' attrici ghandha thallas lill-eccipjenti somma ferm akbar dwar l-istess xogholijiet.

Salvi eccezzjonijiet ohra permessi mill-ligi.

Rat is-sentenza ta' din il-Qorti tal-14 ta' Lulju 2003 fejn iddecidiet il-kwistjoni tal-legittimu kontradittur.

Rat is-sentenza ta' l-Appell tas-7 ta' Mejju 2004 fejn irrevokat is-sentenza ta' din il-Qorti u rrinvjat l-atti sabiex tikkunsidra l-meritu.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza;

Ikkunsidrat:

Illi rrizulta mill-provi illi permezz ta' ftehim tas-17 ta' Ottubru 2000 (fol 34) il-konvenut xtara zewg lifts bil-prezz indikat li kellhom ikunu *"in full working order and condition*

by not later than the 31st January 2001 as long as adequate electrical supply is available.” Flimkien ma’ dan il-ftehim kien hemm *price schedule* (fol 30 u fol 44) fejn il-partijiet ftiehm fuq il-modalita’ tal-hlasijiet u cioe’ hamest elef lira fuq il-firma tal-kuntratt, hamest elef mitejn u wiehed u erbghin lira meta l-makkinarju jkun konsenjat fil-post u l-bilanc ta’ erbat elef tlett mija u erba’ u sittin lira meta jitlest x-xoghol.

Jidher illi mill-ewwel il-konvenut Farrugia ma zammx it-termini pattwiti peress li l-ewwel pagament ta’ hamest elf lira sar fit-30 ta’ Novembru tas-sena elfejn u cioe’ xahar wara l-iffirmar tal-kuntratt. Irrizulta wkoll illi l-makkinarju wasal Malta fit-28 ta’ Dicembru 2000 (fol 36 u 174) u minkejja illi twassal fuq il-post, il-konvenut ma onorax il-parti tieghu ghal hlas ta’ hamest elef mitejn u wiehed u erbghin lira u jidher li lanqas ma kien hemm il-provvista ta’ l-elettriku. Tant hu hekk illi permezz ta’ fax (fol 36) tat-2 ta’ Jannar 2001 is-socjeta’ attrici kienet qieghda tilmenta dwar in-nuqqas ta’ provvista ta’ l-elettriku. Jidher illi qamet kwistjoni bejn il-partijiet meta gie nstallat l-elettriku. L-applikazzjoni ghat-*three phase* jidher li saret fil-21 ta’ Mejju 2001 (fol 151) u gie nstallat fit-18 ta’ Gunju 2001 (fol 152), waqt illi fil-block l-iehor l-applikazzjoni saret fit-18 ta’ Ottubru 2001 (fol 153) u gie nstallat fit-12 ta’ Novembru 2001 (fol 154). Skond il-ftehim bejn il-partijiet il-provvista ta’ l-elettriku *three phase* kellha tkun a karigu tal-konvenut (fol 47) u ghalhekk is-socjeta’ attrici qieghda tatribwixxi d-dewmien tat-tlestija tax-xoghol ghal zewg fatturi principali. Wahda illi l-konvenut ma zammx it-termini pattwiti tal-hlas meta gie konsenjat il-makkinarju u t-tieni illi l-konvenut naqas milli jipprovdi l-provvista ta’ l-elettriku *three phase* fi zmien stipulat u ghalhekk is-socjeta’ konvenuta ma kienetx f’posizzjoni li tlesti x-xoghol kollu sal-31 ta’ Jannar 2001 u qieghda tinvoka favur taghha l-kundizzjoni fil-ftehim (fol 34) li hija kellha tlesti x-xoghol fi zmien indikat *“as long as adequate electrical supply is available.”*

Minn nahha l-ohra l-konvenut qieghed ighid illi s-socjeta’ attrici kienet f’posizzjoni li tinstalla x-xoghol kollu bil-wiring u l-attrezzi u mbaghad fl-ahhar meta kollox ikun lest issir l-applikazzjoni u jigi provdut is-servizz *three phase* u gabet

in sostenn tat-tezi taghha lil Mario Sultana mill-Enemalta fejn dana qal illi normalment hija prassi li l-ewwel isir ix-xoghol kollu, jinghaddew il-cables u l-wires u mbaghad fl-ahhar l-Enemalta tipprovdi s-servizz meta tkun sodisfatta illi kollox qieghed f'postu u in regola. Dina pero' ma tidhirx li hija xi regola strettament osservata mill-Enemalta peress illi r-rapprezentant tas-socjeta' attrici Albert Debono xehed illi ghandhom progetti ghaddejnin bhalissa fejn hemm il-provvista tat-*three phase* waqt illi huma ghadhom ghaddejnin bix-xoghol. Pero' l-Qorti jidhrilha illi hemm konsiderazzjonijiet legali x'l-ewwel jigu kkunsidrati fil-vertenza bejn il-partijiet.

Ikkunsidrat:

Ma hemmx dubbju illi bejn il-partijiet hemm obligazzjoni kuntrattwali sabiex is-socjeta' attrici tipprovdi l-lifts u l-konvenut ihallas ghal dan is-servizz. Kif gia nghad il-konvenut kien l-ewwel li ma onorax it-termini tal-ftehim meta ma hallasx fi zmien stabbilit. Pero' s-socjeta' attrici bhala turija ta' rieda tajba kompliet bix-xoghol sa fejn kien possibli li dana jsir sakemm fl-ahhar meta gie pprovdut it-*three phase* is-sistema bdiet tahdem. Anke hawnhekk jidher li kien hemm xi ilmenti mill-konvenut fejn qal li minkejja kollox il-lifts qatt ma hadmu sodisfacentement u s-socjeta' tieghu nkorriet xi penali peress illi l-proprjetarji ta' l-appartamenti rrifjutaw li jhallsu l-prezz kollu sakemm il-lift ikun funzjonanti. Is-socjeta' attrici tghid illi sussegwentement wara l-installazzjoni sar *maintenance agreement* ghal sitt xhur illi gie onorat u skond Albert Debono l-lifts hallewhom funzjonanti (fol 73).

Il-konvenut min nahha l-ohra a fol 76 filwaqt li jikkonferma li l-lifts qeghdin fil-post, ighid li mhumex qeghdin jahdmu. Pero' ma ha l-ebda passi legali fil-konfront tas-socjeta' attrici. Gab in sostenn tan-nuqqas ta' hlas ir-rapport ta' l-Ingineer Spiteri (fol 68) illi sar fis-7 ta' Mejju 2003 u cioe' sena wara l-prezentata ta' din il-kawza. Ghalhekk illum is-sitwazzjoni hi li l-lifts qeghdin installati fil-proprjeta' tal-konvenut u ghalhekk accetta l-konsenja taghhom minghajr riklam. F'sitwazzjoni bhal din il-konvenut u l-kumpanija

minnu rapprezentata ma jistghux aktar jopponu l-hlas mitlub mis-socjeta' attrici.

Kif tajjeb qalet il-kawza Frederick Micallef et noe et vs May Sullivan deciza mill-Qorti ta' l-Appell Sede Inferjuri fit-22 ta' Novembru 2002 *“meta l-konvenut iddecieda li jzomm l-oggett (f'dan il-kaz il-lifts) bin-nuqqasijiet b'kollox u bin-nuqqas ta' kawteli legali min nahha tieghu x-xerrej irremedjabilment ippregudika d-drittijiet tieghu, n-nuqqas ta' azzjoni hi ekwivalenti ghal rinunzja ta' dawk id-drittijiet.”* Dan huwa proprju dak illi ghamel il-konvenut meta huwa accetta l-konsenja tal-merkanzija bid-difetti kollha li allegatament qal illi fiha u ma ha l-ebda passi legali biex jikkawtela d-drittijiet tieghu. Kellu zmien bizzejjed biex meta ra li ma kienx ser jasal f'arrangement mas-socjeta' attrici jiddepozita formalment il-makkinarju l-Qorti u jibda proceduri legali kontra s-socjeta' attrici ghan-nuqqas ta' osservanza ta' obligazzjonijiet kuntrattwali. Minn dan kollu pero' ma ghamel xejn u ghazel illi joqghod jilmenta, jzomm il-merkanzija u ma jhallasx il-bilanc dovut lis-socjeta' attrici.

L-istess qalet il-kawza Attard Brothers vs Direttur ta' l-Edukazzjoni deciza mill-Qorti ta' l-Appell Sede Inferjuri fl-4 ta' Novembru 1992 meta qalet li x-xerrej li jzomm l-oggett mibjugh meta jkun jaf li ma kienx jahdem kellu jhallas il-prezz intier minghajr ma jkollu dritt li awtomatikament inaqqs l-ispiza tat-tiswija. Kif gia nghad jekk il-konvenut kellu xi lment kellu rimedji legali biex jikkawtela d-drittijiet tieghu. Ex admissis ma ghamel xejn minn dawn u ddecieda arbitrarjament illi jzomm il-merkanzija u jzomm il-bilanc dovut lis-socjeta' attrici ghal hsarat li allegatament kien hemm fil-merkanzija in kwistjoni. Apparti l-fatt li dana huwa kkontestat mis-socjeta' attrici fejn, filwaqt li tirrikonoxxi li f'kull installazzjoni jkun hemm *theeting troubles*, b'daqshekk ma jfissirx li s-sistema ma tkunx qed tahdem. Is-socjeta' attrici ghandha dritt issa tirreklama l-bilanc minghand il-konvenut peress illi dan tilef id-dritt li jaddixxi b'fatt tieghu stess. F'Buttigieg vs Hertz (Vol XXXII pt i pg 163) il-Qorti qalet *“il-kompratur ghandu dritt jitlob ir-risoluzzjoni tal-kuntratt meta l-oggett ma jkunx konformi*

Kopja Informali ta' Sentenza

ghal ftehim avolja jkun ircieva l-oggett ghall-bejgh sakemm ma jkunx tilef dan id-dritt b'fatt tieghu stess."

Ghal dak li jirrigwarda l-quantum ma jidhirx li hemm kontestazzjoni bejn il-partijiet. Is-socjeta' attrici pprezentat dokumenti bizzejjed sabiex tissodisfa t-talba taghha u ghalhekk il-Qorti jidhrilha illi ghandha jkollha konferma.

Ghal dawn il-motivi,

Il-Qorti taqta' u tiddeciedi illi filwaqt illi tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenut. Tilqa' t-talba tas-socjeta' attrici u tikkundannah ihallas lis-socjeta' attrici s-somma ta' €10726.76 (Lm4605) dovuti lis-socjeta' attrici skond kuntratt tat-12 ta' Ottubru 2000 ghall-fornitura u nstallazzjoni ta' zewg (2) lifts.

Bl-ispejjez u l-interessi legali mid-data tan-notifika ta' l-avviz kontra l-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----